

ԱԿԱԴԵՄԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՄԾԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ՀԱՍՏՐԱԿԱԿԱՆ ԾԱԲԱԹԵՐԹ

ISSN 0382-9251

HÉBDOMADAIRE CANADIEN ARMÉNIEN

AIBAKA

VOL.VI No.272 SAMEDI 31 JANVIER 1981

ՏԱՐԻ Զ, ԹԻՒ 272, ՇԱԲԱԹ 31 ՅՈՒՆՈՒՄ 1981

ԳԵՐԱՄ ԱԿԱԴԵՄԻ ՈՉ ԵՒ Է



Պէյրութին հեռածայնացին հաղորդակցութենէ մը ին, իր բնակարանին մէջ: Խորունկ ցաւով տեղեկացնելու համար պատճենական գոյքին, «Զարթոնք» օրաթերթի երկարամեայ խըմբագրապետ՝ Գերսամ Ահարոնեան հայրունեանի, որ տեղի ունեցած է երեքշաբթի, Յունուար

20, առաւտեան ժամը 1.30-ին հաղորդակցութենէ մը ին, իր բնակարանին մէջ: Յունուար կազմութեան առցանք վաղահաս մահուան լունեցած է Հինգշաբթի, Յունուար 22-ին:

Գերսամ Ահարոնեան հայրունեանի, որ տեղի ունեցած է երեքշաբթի, Յունուար

եղած է: Ան գարած է ՀԲՀՄ-ի կրթական ծրագիրներու վերին պատասխանատու պաշտօններ, եղած է Թէքեան Մշակութային Միութեան Հիմնադիրներու անդամ, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան գերագոյն մարմնի ղեկավարներէն, եւ հեղինակած է ազգային-պատմական եւ քաղաքական հմուտ վերլուծումներու երկար շարք մը:

Հանգուցեալը եղած է ջերմ հայրենասէր մը եւ էջմիածնասէր մը, ու խորհատքով լծուած է Հայրենիք-Սփիւռք կապի ամրապնդման գործին:

Երկու ամիս առաջ անսերկայ եղած էր, երեւանի մէջ Հայաստանի 60-ամեակին առթիւ կատարուած փառահեղ հանդիսութիւններուն:

Պիտի անդրադառնանք Գերսամ Ահարոնեանի անկորնչելի վաստակին եւ ազգային-հասարակական ու մտաւրական բեղուն ծառայութիւններուն մասին:

Սիրգի Մահսէրէճեանի դատավճիռն էր 18 ամսուան բանտարկութիւն (հինգտարուան յետաձգումով) եւ 15 տարուան Զուցերիայէն արտաքսում: Դատավարութեան ընթացքին տեղի է ունեցած:

Սիրգի Մահսէրէճեանի դատավճիռն էր 18 ամսուան բանտարկութիւն (հինգտարուան յետաձգումով) եւ 15 տարուան Զուցերիայէն արտաքսում: Դատավարութեան ընթացքին տեղի է ունեցած:

Սիրգի Մահսէրէճեանի Դատավարութիւնը Ժընեւի Մէջ

Յունուար 13-ին, Ժընեւի մէջ, տեղի ունեցաւ Սիրգի Մահսէրէճեանի դատավարութիւնը; որուն արձագանդ հանդիսացան Ֆրանսայի, Զուցերիայի, Խոալիայի եւ եղուապայի այլ երկիրներու բազմաթիւ թերթեր:

Սիրգի Մահսէրէճեան մէկն էր այն երկու անձերէն, որոնք քանի մը ամիս առաջ ձերբակալուեցան Ժընեւի պանդոկի մը սենեակին մէջ, ձեռնառումբի մը անակընկալ պայմանէն ետք: Միւս անձը, Արա Ենիգումչուեան լրջօրէն վիրաւորուած է, կորսնցնելով իր տեսողութիւնն ու մէկ թեւը: Ենիգումչուեանի դատավարութիւնը տակաւին տեղի է ունեցած:

Սիրգի Մահսէրէճեանի դատավճիռն էր 18 ամսուան բանտարկութիւն (հինգտարուան յետաձգումով) եւ 15 տարուան Զուցերիայէն արտաքսում: Դատավարութեան ընթացքին տեղի է ունեցած:

Սիրգի Մահսէրէճեան արդէն իսկ մեկնած է Միացեալ Նահանգներ, առաջ մը, 20 հազար ֆրանք սպառնալիքի տակ առնելու պարագաները:

Սիրգի Մահսէրէճեան արդէն իսկ մեկնած է Միացեալ Նահանգներ, առաջ մը, 20 հազար ֆրանք սպառնալիքի տակ առնելու պարագաները:



«ՀԱՐԳ» Մշակութային Ռատիոյի նոր մասնաթիւլը Լուս: Անձեւսի մէջ, Գալիֆորնիա: Զախէն աշ, ԿՊՀ կայանի տնօրէն Տոքք. Ճան Կրեկըրի, Հ. Բ. Ը. Միութեան Արեւադատական Երշաբթիւն Հայութիւններու եղած էր:

«ՀԱՐԳ» որ տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունի Տիթրոյթի մէջ, պիտի չկրկնէ իր անցեալի յայտագիրները Լուս Անձելըսի մէջ, տրուած ըլլալով որ անոնք համայնքային բնոյթ ունին եւ կը պարունակեն տեղական առեւտրական ծանուցումներ», յայտարարեց Պր. Ե. Ազատեանը, Արեւադատական Հրաժարականի հիմնադիր եւ գարդիչ Պր. Երևանդ Ազատեանը, աւելցնելով՝ «Լուս

Անձելըսի յայտագիրները տարբեր բնոյթ պիտի ունենան եւ պիտի ընդդրկեն Հայկական նուրբ դասական երաժշտութիւն եւ հմտալից հարցագրութեան տարբեր բնագաւառներու պատկանող հոչակաւոր հայերու կեանքն»:

«ՀԱՐԳ» շաբաթական ուատիոյի յայտագիրները կանոնաւոր կերպով կը ձայնասփուլին Տիթրոյթ, Միացեալ Նահանգներ, Ռէյսին, Ուկիւգանընի, Հայկաքան, Գալիֆորնիա, Ֆրեզնո, Գալիֆոր-

(Ծար. Էջ 9)

Արշակ Զօպանեան Նամականի

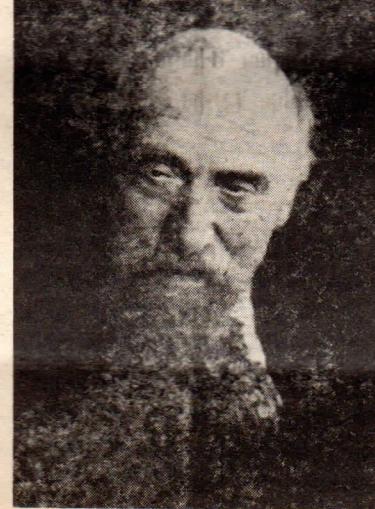
(Գրական ժառանգութիւն, հատոր ԺԴ.)
 Կազմեց ու ծանօթագրեց ԳՈՀԱՐ ԱԶՆՍԻՈՒԹԵԱՆ
 «Սովորական Գրող» Հրատարակչութիւն
 Երեւան, 1980, 500 էջ, Զօպանեանի կենդանագրով
 Գրեց ՅՈՎՄԵՓ ՍՎԱՃԵԱՆ
 Փասրէօր հաստատութեանէն

Երկար սպասումէ ետք,
 լոյս տեսաւ ներկայ հատորը,
 որ կ'ընդգրկէ 248 նամակ,
 դասաւորուած ժամանակա-
 գրական կարգաւ:

Ան կը սկսի 1886 թուակա-
 նին, Զօպանեանի «Բուրաս-
 տան մանկանց» հանդէսի
 խմբագրովթեան գրած մէկ
 նամակով եւ կը վերջանայ
 1952ին Հ. Բ. Բ. Միութեան
 Արեւմտեան Եւրոպայի Շըր-
 ջանային Վարչովթեան յղած
 գրովթեամբ: Նամակներուն
 վեց հատը ուղղուած են Զօ-
 պանեանի հօրը՝ Յովհաննէս
 Զօպանեանի:

Երեւանի Գրականութեան
 եւ Արուեստի թանգարանը
 գտնուող Արշակ Զօպանեա-
 նի թղթածրարը կը պարու-
 նակէ մօտ եօթանասուն հա-
 զար վաւերագրեր, որոնց
 կէսը կը կազմէ նամակագ-
 րովթիւնը: Հատորը կը պա-
 րունակէ նաև Զօպանեանի
 ստեղծագործութեանց ցան-
 կը, Փրանսերէն հեղինակու-
 թիւններու ցուցակը եւ մա-
 մուկի գրացուցակ մը:

Սոյն հատորին մէջ կը գտնուին



ուած է նամակներու այն
 մասը, որ կ'արծարծէ արեւ-
 մըտահայ եւ սփիւռքահայ
 մշակոյթի տարրեր մարզե-
 րու վերաբերեալ հարցեր եւ
 կարեւոր խնդիրներ անցեալ
 դարու 90ական թուականնե-
 րէն մինչեւ 1953:

Զօպանեանի նամակներուն
 մէկ մեծ մասը կորուստէ
 փրկուած է չնորհիւ նոյն այդ
 նամակներու սեւագրու-
 թիւններուն, զորս ինսամով
 պահած է Զօպանեան, այն-
 պէս որ յիշեալին թղթա-
 ծրարին մէջ կը գտնուին մօտ

Ստորեւ մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնեն
 նմոյշ մը, Ա. Զօպանեանի նամակներէն:

ՄԻՔԱՅԵԼ ՊԱՊԱՋԱՆԵԱՆԻՆ (Թիֆլիս)

1912, Նոյեմբեր 12, Փարիզ

Սիրելի Պրն. Պապաջանեան,

Ամենամեծ հաճոյքով
 իմացայ Մշակէն թէ դուք
 ընտրուեր էք Տումայի երես-
 փոխան Կովկասի կողմէն,
 կը փութամ Ձեզ յայտնել իմ
 սրտագին չնորհաւորութիւն-
 ները: Ես առիթ ունեցայ մօ-
 տէն ճանչնալու Ձեր մտքի
 եւ սրտի մեծ յատկութիւն-
 ները, եւ վստահ եմ որ դուք
 թանկագին ծառայութիւններ
 պիտի մատուցանէք իբր Տու-
 մայի անդամ Հայոց Դատին:

Քանի մը օր առաջ, եգիպ-
 տոսէն (Բարեգործական
 Ընդհ. Միութեան եւ Սահմ.
 Ռամկավար Կուսակցութեան
 պատկանող) անձնաւորու-
 թիւն մը, որ բարեկամս է,
 այդ խմբակցութեանց կող-
 մէն ինձ կ'առաջարկէր երթալ

չորս հազար երկու հարիւր
 նամակներու սեւագիր պատ-
 ճէնները եւ մօտ եօթը հա-
 րիւր բնագրեր, ուղղուած
 սփիւրքի մէջ ապրող հայ
 գրողներու եւ մտաւորական-
 ներու:

Նամակներու մեծ մասին
 կ'ընկերանան ծանօթագրու-
 թիւններ, ձեռնհասօրէն գրի
 առնուած Տիկին Գոհար Ազնա-
 ւուրեանի կողմէ, Գրակա-
 նութեան եւ Արուեստի թան-
 գարանին հմուտ աշխատակ-
 ցին եւ անխոնջ պրատողին,
 որ յաջողած է յաղթահարել
 մեծ դժուարութիւններ, կարդալ
 կարենալու համար
 Զօպանեանի ձեռագիրը,
 այնպէս որ, «Զօպանեանի
 խիստ դժուարընթեռնելի
 ձեռագրին պատճառաւ,
 յատկապէս երբ նամակնե-
 րու սեւագրութիւնները մի-
 այն գոյութիւն ունէին,
 կ'ըսէ Ազնաւուրեան, եւ
 որոնք քիչ չէին, նախնա-
 կան ընտրութիւնը կատարե-
 լու ժամանակ, անհրաժեշտ
 եղաւ չուրջ ութ հարիւր նա-
 մակի բնագրիրը պատրաստել,
 որոշելու համար այն պատ-
 ճէնները, որոնք պիտի մըտ-
 նէին հատորին մէջ»:

Փարիզ, Ֆրանս

ազգային դատին. բայց եթէ
 թղթահայոց կարեւոր խըմ-
 բակցութիւն մը Ձեզ յանձնէ
 այդպիսի պաշտօն մը, Ձեր
 դիրքը առողջ աւելի՝ եւ ու-
 ժեղ եւ հեղինակաւոր կը
 դառնայ այդ դերը կատարե-
 լու համար: Կը յուսամ որ
 առաջարկս կ'ընդունին, եւ
 իրենցմէ կը ստանաք նամա-
 կը: Եթէ տակաւին չէք մեկ-
 նած. Փեթերպուրկ, թերեւս
 կարողանաք նախ անցնիլ
 իջմիածին, տեսակցիլ Հայ-
 րապետին հետ, Թիֆլիսի
 հայութեան գլխաւոր դէմ-
 քերուն հետ խորհրդակցելով
 եւ յետոյ երթալ կեթեր-
 պուրկ:

Պատմական ամենամեծ
 ըռպէի մը մէջ ենք: Ամէն
 ջանք պարտաւոր ենք թա-
 փել, որպէսզի մեր ազգային
 դատին համար օգուտ մը,
 արդիւնք մը քաղենք այս
 ըռպէէն:

Դժբախտաբար, Եւրոպայի
 մէջ ընդհանուր ձգում մը

կը տեսնուի Պալքանեան
 հարցը ինք իր մէջ լուծել,
 փակել եւ Ասիական Թուր-
 քիոյ խնդիրը ձգել նոյն վի-
 ճակին մէջ: Այդ շատ վնա-
 սակար եւ նոյնիսկ վտան-
 գաւոր կրնայ ըլլալ մեզ հա-
 մար: Պարտուած թուրքն ու
 քիւրտը աւելի եւ կատաղու-
 թեամբ պիտի հալածեն այ-
 սուեհետեւ հայրը: Անհրաժեշտ
 է որ մենք ջանանք, որպէս
 զի Պալքանեան հարցին հետ
 նկատողութեան առնուի նա-
 եւ Ասիական Թուրքիոյ քրիստոնեան է ու մաս-
 նաւորապէս հայերուն հու-
 նացար:

Առոր համար, երկու գըլ-
 խաւոր միջոց կայ ըստ իս.
 1) Պալքանեան չորս ազգե-
 րու, մասնաւորապէս պուլ-
 կարին եւ յոյնին համակրու-
 թիւնը շահիլ, եւ խնդրել
 անոցմէ, որ իրենք նախա-
 ձենութիւնն առնեն յառա-
 ջիկայ Քօնկրէսին մէջ հայոց
 հարցը եւ օրակարգի մէջ
 դնելու այստեղ մենք հան-
 գանակութիւն բացինք (գաղտնի): Հայոց մէջ՝ ի
 նպաստ պուլկար, յոյն վի-
 րաւորեալներուն, եւ շատ
 զգացուցան պուլկարներն
 ու յոյները մեր այս վար-
 ձունքէն: Լաւ կ'ըլլար եթէ
 բագուէն, թիֆլիսէն եւ Փե-
 թերպուրկէն ալ, հայեր գու-
 մար մը հաւաքելով դրկէին,
 սիրուն նամակով մը, Պրն.
 Կիշօֆին եւ Պրն. Վէնիդե-
 լուսին. պատերազմին վեր-
 ջանալէն անմիջապէս յետոյ,
 մենք դիմում պիտի ընենք
 պուլկար եւ յոյն կառավա-
 րութեանց, եւ յոյս ունինք
 որ մեր դիմումը լաւ ընդու-
 նելութիւն կը գտնէ:

Երկրորդ միջոցը (ես
 երկրորդ կ'ըսէմ, բայց այն-
 քան եւ աւելի կարեւոր է այն)
 Ռուսիոյ համակրութիւնը

շահիլն է ի նպաստ թրքահա-
 յոց դատին: Եթէ Ռուսը հա-
 կառակի, ոչինչ կարելի է
 ընել թրքահայոց ի նպաստ:
 Ռուսիութեամբ տեսայ,
 Թիֆլիսի լրագիրներէն, որ
 ուսւահայք այս ճշմարտու-
 թիւնը ըմբռներ են եւ լուրջ
 ջանքեր ըմբռներ են եւ կ'ընեն
 ուսւահայք ամբողջ համար,
 որ գործէ ի նպաստ թրքահայոց:

Թրքահայաստանը ամբողջ
 այժմ Ռուսին գալստեանը
 կը սպասէ, Ռուսէն կը յու-
 սայ իր պատումը: Պէտք է
 ջանանք որ Ռուսը չուշացնէ
 թրքահայաստանի մէջ իր
 մուտքը: Այդ որոշուած բան
 է օր մը չէ օր մը պիտի կա-
 տարուի. Եւրոպական տէ-
 րութիւններն ալ սկիզբէն
 համակերպած են այս ծրագ-
 րին. արդ, բանի որ անխու-
 սափելի է այդ, եւ թրքական
 ու ժիմին բաղդատմամբ՝
 ուսւահայան հովանաւորու-
 թիւնը անհունապէս նա-
 խանտրելի է, մենք պէտք է
 ջանանք որ շուտ կատարուի
 այդ մուտքը: Այժմ որ սար-
 սափ կը տիրէ թրքահայաս-
 տանի մէջ եւ ջարդի երկիւղ
 կայ ամէն օր, ինչո՞ւ Ռուսը
 գէմ քիչ մը զօրք չմտցնել
 հոն գուտուածի կոտոր կամա-

րական անհունապէս նա-
 խանտրելի է, մենք պէտք է
 ջանանք որ շուտ կատարուի
 այդ մուտքը: Եւրոպական
 ամակերպած են այս ծրագ-
 րին. Զեր պատասխանն ըս-
 տանամ, աւելի ընդգրածակ
 պիտի գրեմ Զեզի: Հաճեցէք
 միայն ըսել թէ յաջորդ նա-
 մակս ինչ հասցէով Ձեզ
 պէտք է ուղղեմ:

Յարգանքներս հաճեցէք
 մատուցանել տիկին Պապա-
 ջանանին:

Սիրով կը բարեւեմ Ձեզ,
 Ձեր
 Ա. ԶՕՊԱՆԵԱՆ

HEBDOMADAIRE ABAKA WEEKLY

Publié par
 le Centre de Publication
 Tékéyan

Tous les samedis
 sauf deux semaines
 en juillet

663 rue JARRY OUEST, MONTREAL P.Q. Canada
 Tél.: (514) 273-0855 H3N 1G3

CANADA
 Abonnement
 annuel
 Étranger: \$25.00 Overseas

Imprimeur Journal Offset Inc. Printer
 Dépot légal deuxième trimestre 1976
 Bibliothèque Nationale du Québec

Courrier deuxième classe: No 36

ՄՈՆԹՐԵԱԼԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

«Հայ Բեմ»ը Նոր Յաղթանակի Ճամբուն Վրայ

Քանի մը ամիսներէ ի վեր, անօրինակ եռուզեռ մը կը տիրէ Թէքէնան Մշակությախն Միութեան «Հայ Բեմ» թատերախումբի անդամներուն մօտ: Հեւքոտ աշխատանքի մը լծուած են անոնք ու հանապազորեայ թատերական փորձերով կը ճգնին կատարեալին մօտեցնել իրենց խաղարկութիւնը:

Պատճառը. «Ապագայ»ի ընթերցողները արդէն նախորդ թիւով ծանօթացան իրողութեան եւ կամ՝ նախօրօք իրենց իմացած լուրը ստուգեցին: Գաղութիս մէջ խօսակցութեան նիւթ դարձած է այդ աննախընթաց իրողութիւնը. «Հայ Բեմ»ը Անգլիա կը մեկնի ներկայացումներու շարք մը տալու համար Լոնտոնի մէջ՝ հրաւէրովը տեղւոյն Թէքէնան Մշակութային Միութեան:

Իրոք աննախընթաց երեւոյթ մըն է սա, սփիւռքի մեր ներկայ իրականութեան մէջ: Աննախընթաց է նաեւ, երբ նկատի կ'ունենաք սփիւռքի անցեալ շրջանի քանի մը տասնամեակներու թատերական կեանքի պատմութիւնը: Նոյնիսկ լաւագոյն դերասաններու շրջանին, զանազան հայաշոծ կեդրոններու մէջ՝ տարբեր շրջաններու, գոյութիւն առին սիրողներէ բաղկացած թատերախումբեր, որոնք իրենց ամենափայլուն շրջաններուն իսկ՝ թերեւս մէկ կամ երկու բացառութեամբ, մնացին տեղական խումբեր ու գործեցին իրենց քաղաքին մէջ:

Տեղւոյս «Թէքէնան»ն ալ իր հիմնադրութեան առաջին օրէն իսկ ճեռնարկեց թատե-



Թատերախումբը Անգլիա մեկնելէ առաջ թծախնդրորեն կը փորձէ իր թատերախաղերը

րախումբի մը կազմութեան, որ իր վերջնական ու արւեստի գծով բարձորակ չափանիշին՝ հասաւ դերասաննեմադրիչ Պերճ Ֆազլեանի շնորհիւ՝ հինգ տարիներ առաջ:

Նոր ըմբռնումով թատերախումբի վերակազմութեան առաջին օրերուն, բոլորն ալ՝ խաղացող թէ հան-

դիսատես, սկեպտիկ էին արդիւնքին նկատմամբ: Սակայն, առաջին ներկայացումն իսկ եկաւ փաստելու թէ՝ հիմնովին յեղաշրջած նոր ըմբռնում մը ու

Արտասանական Մրցանկ Զօնուած Հ. Բ. Լ. Մ.-ի 75-Ամեակին

Կիրակի, Յունուար 18-ին, Հ. Բ. Լ. Միութեան Ալեք Մանուկեան Կեդրոնի Վահրամ Սուքիս սրահին մէջ, հայ մանուկներու եւ երիտասարդներու հոյլ մը, կը պարզէին հայերէն ասմունքի նուիրուած մրցանքի խանդավառ եւ յուսադրիչ պատկեր մը: Արդարեւ, Միութեան Սկառուտական Վերին Մարմնի, Ծնողաց Յանձնախումբի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենար Հ. Բ. Լ. Մ.-ի հիմնադրութեան 75-ամեակի տօնակատարութեանց շարքին առաջին ձեռնարկներէն մին, մասնակցութեամբ Ալեք Մանուկեան Վարժարանի, Թէքէնան Մշակ. Միութեան եւ Պարոյր Սեւակ Մշակ. Միութեան:

Ծնողաց Յանձնախումբի

եանը, Դէորդ էմին ու Խ. Դաշտենցը այնքան հարազատորէն վերարտադրուած, այս մատաղ շրթներէն:

Հ. Բ. Լ. Միութեան հայկական վարժարանին բարիքներն էին անոնք....

Արտասանութեան մրցանքին երկրորդ մասը յատկացուած էր երէցներուն: Գաղութը բախտաւոր է ունենալու տասնեակ մը երիտասարդուհիներ, որոնք գիտցան խորաթափանց կերպով մեկնաբանել Պարոյր Սեւակն ու Վահան Թէքէնանը, Դանիէլ Վարուժանը, Յովհաննէս Շիրազը եւ Յակոբ Պարոնեանը գիտակից ապրումով անոնք կրցան հաղորդական դառնալ եւ մագնիսացած պահել մըթնոլորտը:

Մինչ դատական կազմը իր որոշումները կ'առնէր, Սկա-



Արտասանական մրցանկին դատական կազմի անդամները կ'երեւին Մասնաթիւդի Ատենապետին շուրջ: Նստած ձախէն ազ.- Պրն. Մկրտիչ Ղազարեան, Տնք. Յարութիւն էսէկիւլեան, Տիկ. Վարդուհի Պալեան եւ Տիկ. Սելմա Քէֆիկեան: Ոտքի ձախէն ազ.- Պրն. Վահան Շաքիսիս եւ Տնք. Յաքարեան, Պրն. Սարգիս Սարգիսիս եւ Տնք. Յովհաննէս Պալապանեան

ատենադպիր՝ Պրն. Վահան Շաքարեան բարի գալուստի ջերմ խօսքերով ողջունեց ներկաները, ներկայացուց մասնակցող կազմակերպութիւններն ու օրուան դատական կազմը: Ապա, լուսապատկերներով ցոյց տուաւրանաստեղծներու մեծադիր նկարները:

Իննէն-տասներեք տարեկան կրտսերներու իրերյաջորդ արտասանութիւնները սկսան հեշտորէն թափանցել ներկաներու հոգիներէն ներս, որոնց վարմունքն ու հիացումը արդար էր, երբ կը տողանցէին Յ. Թէքէ-

նական Վերին Մարմնի ատենապետ Պրն. Վարուժան թաշնամեան շնորհակալութիւն կը յայտներ Մասնածիւդի Վարչութեան եւ Ծնողաց Յանձնախումբին, որոնք միշտ զօրավիր կը կանգնէին իրենց աշխատանքներուն:

Անհամբեր սպասուած պահը հասած էր: ՀԲԼՄ-ի Մոնթրէալի Մասնաճիւդի կորովի ատենապետ՝ Տնք. Յովհաննէս պատկանական բեմ բարձրացաւ եւ կուռ խօսքերով արտայայտուեցաւ Հ. Բ. Լ. Միութեան համաշխարհային տարողութեան թումանեանն ու Վ. Թէքէ-



Զգեստները կը տեղաւորուին սնտուկներու մէջ

(Նար. էջ 11)

(Նար. էջ 10)

abaka

AVENIR

SAMEDI 31 JANVIER 1981

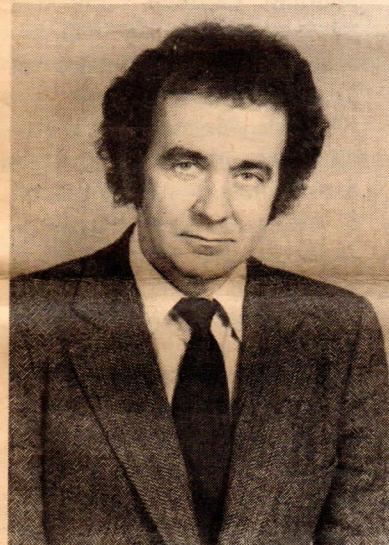
SUPPLÉMENT EN FRANÇAIS

Autour de nous

INITIATIVES NOUVELLES ET APPREHENSIONS

Gérald Godin participe à l'inauguration de la campagne «Mes Amis de Partout»

Le ministre de l'Immigration du Québec, M. Gérald Godin, a inauguré le mardi 13 janvier, en compagnie de son collègue responsable de l'Education, le Dr. Camille Laurin, la campagne *Mes Amis de Partout*, visant à sensibiliser les jeunes des écoles maternelles et primaires du Québec à la



M. Gérald Godin

diversité culturelle de la société québécoise, en permettant à chaque classe de manifester, par une création artistique collective, son appréciation pour la contribution d'un ou de plusieurs



«Mes Amis de Partout»

souligner ici, a-t-il ajouté: il s'agit de son impact sur les parents eux-mêmes.

Au contact d'immigrants qui ont des enfants d'âge scolaire, j'ai souvent constaté, de poursuivre M. Godin, que c'est par l'intermédiaire de ces derniers que beaucoup de parents prennent leur premier contact avec



M. Camille Laurin

toute une partie de l'héritage culturel traditionnel québécois.

Les textes de notre littérature, les passages de notre histoire nationale qu'ils lisent avec leurs petits pour les aider à faire leurs devoirs ou les chansons de notre folklore et les autres éléments de notre réalité culturelle que les enfants ramènent à la maison, sont autant d'occasions pour les parents de mieux comprendre notre société, sa genèse et ses aspirations.

Il est à souhaiter que ce rapprochement ne se fasse pas à sens unique et que les apports de tous nos groupes ethniques au patrimoine commun, soient mieux compris de nos concitoyens québécois de vieille souche.»

Le ministre s'est déclaré convaincu que «cette appréciation de nos diverses richesses est en bonne voie de se réaliser, surtout depuis que celles-ci, jour après jour, deviennent de plus en plus accessibles à tous par l'usage d'une langue commune.» On ne soulignera d'ailleurs jamais assez l'importance de ce dernier acquis pour notre société, a poursuivi M. Godin, en souhaitant qu'il ne sera plus jamais remis en question.»

L'opération *Mes Amis de Partout* devrait donc permettre non seulement aux enfants, mais indirectement aussi à leurs parents, de prendre conscience de l'apport des diverses commu-

En Arménie et ailleurs...

A LA TELIVISION FRANCAISE

nier.

Le scénario de ce film est tiré d'un grand roman policier «L'Incorrigeable», qui est l'œuvre de l'écrivain d'origine arménienne Alex Vieux (Varoujan Alkexanian).

LES DECOUVERTES DES ASTROPHYSICIENS ARMENIENS

L'observatoire astrophysique de Burakan est situé sur une pente du mont Aragats non loin d'Erevan, capitale de la RSS d'Arménie. Il jouit d'une renommée mondiale. Le correspondant de l'APN Guéorgui Sarkissian parle des recherches effectuées par les scientifiques de l'observatoire.

Les astrophysiciens de Burakan dirigés par l'académicien Victor Ambartsumian étudient les lois relatives à la structure des galaxies, à l'origine et au développement des étoiles et de leurs systèmes. Les savants examinent notamment les étoiles éruptives, instables (chaudes) et hyperdenses, effectuent des observations radioastronomiques.

Pendant les premières années d'activité de l'observatoire - il fut ouvert en 1946 - les résultats les plus importants ont été obtenus dans l'étude des problèmes théoriques, notamment la nouvelle théorie de la dispersion de la lumière et les recherches relatives à l'astronomie stellaire. Cela a permis de découvrir dans les galaxies un nouveau type de systèmes stellaires, les associations stellaires.

On sait depuis longtemps déjà que dans la galaxie, outre les étoiles isolées, il y a aussi des amas stellaires composés de quelques dizaines et même de quelques centaines et milliers d'étoiles. Il existe également des amas plus grands. Victor Ambartsumian et son élève Beniamin Markarian ont établi en 1947 qu'outre les amas globulaires et ouverts, il y a dans la galaxie des groupes très dispersés de ces corps célestes.

Se basant sur de nombreuses observations et sur des calculs théoriques, Victor Ambartsumian a déterminé l'âge de différents systèmes stellaires qui font partie de la galaxie, a découvert l'existence des systèmes stellaires très jeunes auxquels il a donné le

nom d'«associations stellaires». Le savant a tiré la conclusion que la formation des étoiles continue.

— Ces dernières années les chercheurs de l'observatoire de Burakan ont apporté une grande contribution à l'astrophysique, dit le professeur Ludvig Mirzoian, directeur adjoint de l'observatoire. On a obtenu par exemple de nouvelles preuves importantes qui confirment la supposition relative à l'activité des noyaux des nébuleuses.

Beniamin Markarian, membre-correspondant de l'Académie des sciences d'Arménie, a notamment découvert plus de 300 galaxies à radiation ultra-violette très forte due à l'activité de ses noyaux. Il s'est avéré que les galaxies découvertes par Markarian occupent par leurs particularités - une place intermédiaire entre les galaxies ordinaires et les quasars. Ces derniers se distinguent des galaxies par des dimensions moins grandes, un fort rayonnement hertzien et des particularités du spectre.

L'étude statistique des quasars effectués par l'astrophysicien arménien Arakelian revêt une grande importance. Cette étude montre que, comme on le supposait, les quasars se trouvent à des distances colossales et que la disposition spécifique des lignes dans leurs spectres est la conséquence de très grandes vitesses de déplacement.

A l'observatoire de Burakan on a obtenu aussi des résultats précieux dans la recherche des particularités du rayonnement des jeunes

Suite page 6

INITIATIVES...

Suite de la p.5

nautés au trésor culturel québécois. Le ministre encourage donc les parents, de vieille comme de nouvelle souche, à y apporter leur plus active collaboration.

La rencontre avec le ministre Jacques-Yvan Morin



Dans un autre ordre d'idées, le ministre d'Etat au Développement culturel et scientifique, rencontrait les journalistes de la presse ethnique dans les salons de l'hôtel Windsor le vendredi 5 décembre dernier, à propos du brûlant sujet d'actualité, *le rapatriement de la constitution*, qui, depuis quelques mois anime et agite les milieux politiques ainsi que l'opinion publique.

C'est dans le cadre de la tournée ministérielle d'information sur cette question que le ministre avait tenu à exposer la position du gouvernement du Québec face au projet de rapatriement du gouvernement fédéral et ses conséquences prévisibles pour les communautés culturelles - dites ethniques - au Québec, qui constituent un facteur non-négligeable de l'échiquier politique au Québec.

Avec une verve et un verbe incisif et sans détours, le ministre s'est élevé, avec force explications, contre la Charte des droits et l'amendement constitutionnel tels que projetés, pour en venir à la loi 101.

Sur ce point précis, le ministre a souligné que la Charte des droits telle que libellée créerait deux classes d'immigrants, parce que ceux qui auraient la langue anglaise comme langue maternelle auraient le privilège d'envoyer leurs enfants à une autre école que celle de la majorité. Cette Charte

**M. GEORGES ZAKARIAN
AU CONSEIL
CONSULTATIF**

Abaka est heureux d'apprendre la nomination par le Conseil des ministres du gouvernement du Québec de M. Georges Zakarian comme membre du Conseil consultatif de l'Immigration du Québec.

Nous présentons nos plus vives félicitations à notre très sympathique compatriote pour cette marque d'estime et lui souhaitons pleine réussite dans sa nouvelle tache au service des immigrants.

**SIX MINES D'OR
EN EXPLOITATION**

En escomptant sur la montée graduelle du prix de l'or, la Société québécoise d'exploitation minière (SOQUEM) entend exploiter au cours des prochaines années, six mines d'or et construire une affinerie, afin de commercialiser le métal précieux.

Déjà SOQUEM, qui relève de l'autorité du ministre de l'Energie et des Ressources, Yves Bérubé, exploite avec Silver Stack, la mine Doyon dans le nord-ouest québécois, et anticipe des revenus annuels de \$75 millions.

Seront mises en production, à compter de 1981, et au cours des années, les mines Mautoban, Aiguebelles, Chimo et Hosco, si les projets de SOQUEM se réalisent.

**LA FREQUENTATION
DES ECOLES AU QUEBEC**

En 1979-80, 1.398.797 élèves ont fréquenté les écoles et les cégeps du Québec.

Dans le réseau public qui comprend les commissions scolaires, les écoles gouvernementales, les établissements associés et les cégeps, les classes d'accueil recevaient 7.691 élèves.

ABAKA
LE SEUL
JOURNAL ARMENIEN
PUBLIE EN 3 LANGUES

des droits, dans sa rédaction actuelle, ne manquerait pas d'avoir des retombées graves pour le Québec, tout en risquant de compromettre la paix linguistique et sociale qui prévaut depuis l'adoption de la Charte du français au Québec.

Poésie**DE L'ARMENIE, MA TRES DOUCE**

De l'Arménie, ma très douce, j'aime le don au soleil doré,
De notre antique viole d'amour j'aime le son triste,
éploré,
Des fleurs rouges et des roses, couleur de sang,
la senteur vive,
Et des filles de Naire,* j'aime la danse agile, active.

Et j'aime aussi son ciel bruni, ses eaux claires, son lac
radieux
Sa forte chaleur, son vent du nord, soufflant, grondant,
noble, monstrueux,
Les murs noircis, non attrayants, des huttes perdues
dans la nuit noire,
Et j'aime encor d'antiques cités la vieille pierre
empreinte de gloire.

Jamais, jamais, où que je sois, je n'oublierai nos chants
plaintifs,
Je n'oublierai les beaux livres de nos poètes
contemplatifs
Saignant, fumant par la souffrance inexprimable de
de l'Arménie,
J'aime quand même, orpheline, toute blessée, ma chère
amie

Et pour mon coeur, épris de toi, pas autre conte, joyeux,
ailé,
Comme Narek,* comme Koutchak,* pas autre front
auréolé;
Parcourez donc les continents, pas un sommet comme
Ararat,
Chemin de gloire inaccessible, le mont Massis,* mon
amour grand.

*Traduit par Krikor Afarian
Watertown, Mass. U.S.A.*

Yéghiché Tcharentz
(1897-1937)

Notes du traducteur:

Yéghiché Tcharentz (1897-1937) un des plus grands poètes arméniens modernes. Il a vécu en Arménie soviétique. Il a écrit de nombreux poèmes, d'inspiration épique. Il a aussi écrit des poèmes lyriques incomparables dont le plus admiré, surtout par les Arméniens de la diaspora, est «Yesse imé anouche Hayasdan» (De l'Arménie, ma très douce) dont je donne une traduction à l'intention des lecteurs de *Abaka*. Qu'il me soit permis de signaler que le rythme et l'harmonie des vers du texte original ne sont pas perdus dans la traduction.

Naire: c'est l'ancienne appellation de l'Arménie.

Narek: grand poète mystique arménien du Xe siècle (951-1003).

Koutchak: célèbre poète lyrique arménien du XVIe siècle.

Massis: c'est le nom arménien du mont Ararat.

LES DECOUVERTES...

Suite de la p.5

étoiles. Une grande attention a été notamment accordée aux étoiles éruptives. Leur rayonnement augmente beaucoup de temps en temps (cela se produit parfois en l'espace d'une minute) et diminue de nouveau ensuite. Sur la base de l'étude statistique de ces éruptions il a été montré que le nombre des étoiles éruptives est particulièrement grand dans les associations stellaires et les jeunes amas d'étoiles.

Il s'est avéré notamment que dans l'amas des Pléïades presque toutes les étoiles nains sont éruptives. Cela témoigne de ce qu'après le stade initial d'existence des étoiles nains auxquels des changements continus de brillance sont propres, on voit commencer une période pendant laquelle l'une des particularités de l'étoile réside dans sa capacité de produire des éruptions.

Afin de découvrir et d'étudier les étoiles éruptives dans l'amas des Pléïades, on a effectué, ces dernières années, des observations communes dans le cadre d'un programme commun dans les observatoires de Burakan, de Budapest, de Tohanchintla (Mexique) et d'Asiago (Italie). Cela a permis de découvrir (essentiellement à Burakan et Tohanchintla) plus de 100 nouvelles étoiles éruptives, c'est-à-dire deux fois plus qu'on n'en connaissait auparavant.

La coopération entre les chercheurs de Burakan et leurs collègues étrangers se développe fructueusement dans d'autres domaines aussi. Ces dernières années on a conclu notamment des accords avec les observatoires de la Hongrie et de la RDA sur l'étude des galaxies et des étoiles instables. Les études communes de ces étoiles sont effectuées en coopération avec les observatoires français et mexicains. Des savants des Etats-Unis, d'Angleterre, du Canada, du Japon, d'Italie et d'autres pays travaillent souvent à l'observatoire de Burakan. «Le Bulletin de l'observatoire de Burakan» est envoyé à 315 observatoires, bibliothèques, centres de recherche etc. de 50 pays du monde.

ԵՍԻ ԱՆՈՑՇ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Եսի անոցշ Հայաստանի արեւահամ քառն եմ սիրում,
Մեր հին սազի ողբանուակ, լացակումած լարն եմ սիրում,
Արմանման ծաղիկների ու վարդերի բոյրը վառման,
Ու նաիրեան աղջիկների հեղանկուն պարն եմ սիրում:

Սիրում եմ մեր երկինքը մուգ, ջրերը ջիմչ, լիճը լուսէ,
Արեն ամուսն ու ձմռուայ վիշապաձայն բուրքը վասն,
Մբում կորած խրճիթների անհիւրընկալ պատերը սեւ
Ու հնամեայ քաղաքների հազարամեայ քարն եմ սիրում:

Ուր էլ լինեմ—շիմ մոռանա ես ողբանյն երգերը մեր,
Զ՞եմ մոռանա աղօք դարձած երկարագիր գրքերը մեր,
Խնչան էլ սուր սիրու խոցեն արիւնաբամ վերքերը մեր—
Ելի՛ ես որք ու արնավառ իմ Հայաստան-եարն եմ սիրում:

Եմ կարուած սրտի համար ոչ մի ուրիշ հեղիաք չկայ.
Նարեկացու, Քուչակի պէս լուսապակ նական չկայ.
Աշխարհն անցիր Արարատի նման ներմակ գագաք չկայ.
Խնչան անհան փառքի նամրայ՝ ես իմ Մասիս սարն եմ սիրում:

1920-1921

abaka

FUTURE
ENGLISH SUPPLEMENT

SATURDAY
JANUARY 31ST 1981

SUZY MAHSEREDJIAN GETS MILD SENTENCE IN GENEVA COURT

Suzy Mahseredjian, one of the two suspects arrested in Geneva following a bomb explosion in their hotel room, was sentenced after a lengthy trial, to 18 months of prison and fifteen years of inadmissibility to Switzerland.

The 24 year old Armenian American stated, according to the *Le Monde* daily of France, that she was forced by Palestinian commandos into enlistment in the «Secret Army for the Liberation of Armenia».

Miss Mahseredjian denied any participation in making bombs, but she was convinced of being an accessory in illegally holding explosives and of extorsion of 25,000 French Francs from an Armenian in Geneva.

The other suspect, Ara Yenicomoushian is not tried yet. The attorney for the two Armenians, Gerald Benoit, was reportedly beaten with an iron chain by an unknown assailant on the evening of Dec. 26. Swiss police say they have been unable to ascertain if the attack on the lawyer had any relation to the case. Mr. Benoit's legs were broken in three places and his face had

numerous wounds, the reports indicated.

It was in retaliation for the attack on Mr. Benoit that the organization calling itself the Secret Army for the Liberation of Armenia planted two bombs in Madrid, Spain, near the offices Trans World Airlines and Swissair, on the night of Dec. 29. The explosions caused extensive damage to the offices of the two airlines and injured seven people in the vicinity.

A Communiqué issued by the Secret Army for the Liberation of Armenia described Miss Mahseredjian as «commandos» on missions in Europe. It called on the International Red Cross and human rights groups to visit the prisoners and report on their condition, charging that the two were not receiving proper medical treatment.

Born in Beirut in 1955, he reportedly joined the Armenian Secret Army in 1972, after following courses in economy.

Mr. Yenicomshian reportedly lost his eyesight and the use of one arm in the explosion. Miss Mahseredjian's injuries were slight.

GREECE COMPLAINS TO U.S. OVER 1982 AID TOTALS

The Greek Government has formally protested to the United States over the Carter Administration's planned military aid to Greece and Turkey for the fiscal year 1982, saying it would upset the balance of power between the hostile NATO members.

The information was contained in a New York Times report from Athens dated Jan. 11 and quoting Greek Foreign Ministry officials.

United States Embassy sources said that US Ambassador Robert J. McCloskey was summoned to the Foreign Ministry to receive the protest.

Under the Administration's proposals for 1982, to be submitted to Congress soon, Turkey would receive a total of \$400 million in aid and Greece would get \$260 million.

In 1980 Greece received \$144 million and Turkey received \$200 million. The figures for 1981 are \$180 million and \$250 million respectively.

ABAKA
THE ONLY
ARMENIAN NEWSPAPER
PUBLISHED
IN 3 LANGUAGES

T.C.A. «HYE-PEM» THEATRICAL GROUP OF MONTREAL TO PERFORM IN LONDON

Twelve members of the «Hye-Pem» theatrical group including its director, Mr. Berj Fazlian are on their way to London, England, on the invitation of the Tekeyan Cultural Association of London. During the week of January 30 - February 7, 1981, the group will present three well known pieces in Armenian, for the Armenian community of London. Molire's «The Miser», Ben Johnson's «Volpone» and Robert Tomas' «The Trap» will be presented.

«Hye-Pem» was established in 1976 as the theatrical group of the Tekeyan Cultural Association of Montreal. The well known

stage artist and producer, Berj Fazlian has been the moving force behind the increasing success and popularity of the group, from the first day of its existence. A group of young amateurs, under the able guidance of Mr. Fazlian and with persistent hard work have reached to the level of professional stage performances. The popularity of «Hye-Pem» has already spread out of Montreal as well. The group has had several performances in Toronto and Philadelphia but this is the first time the group is invited overseas by a sister organization.

VOLONIST NURHAN ARMAN IN FORT LAUDERDALE



The Armenian violonist Nurhan Arman will be the featured soloist of the Chamber Orchestra of Fort Lauderdale for its subscription concerts on February 20 and 21. Mr. Arman will perform three concerts each evening, the «Autumn» and «Winter» sections of Vivaldi's «The Four Seasons», and Bach's double concerto for violin and oboe.

Mr. Arman is playing his first season as the concertmaster of the Chamber Or-

chestra of Fort Lauderdale. Last season he was concertmaster of the Savannah Symphony.

Since moving to South Florida in September, Mr. Arman has played with the Fort Lauderdale Symphony and the Palm Beach Symphony, and has served as concertmaster of the Miami Beach Symphony. He has appeared as soloist with the Broward Youth Symphony on four occasions.

Nurhan Arman, a native of

AGBU RELOCATES TO SADDLE BROOK

The Armenian General Benevolent Union moved from its rented offices at the Diocese of the Armenian Church, on Second Avenue in Manhattan, to its new facility in Saddle Brook, N.J. on Monday, Jan. 5.

The new facility houses the administrative headquarters of the AGBU as well as the offices of the Central Committee of America.

The AGBU Eastern District offices will remain at 628 Second Ave., New York.

The new property consists of an office building, a large auditorium, a separate building for youth and cultural activities, and three private homes, plus parking facilities for over 65 cars.

The new center is 35 MINUTES AWAY FROM Manhattan. Visitors arriving at Kennedy or LaGuardia airports can take the limousine service to the Howard Johnson, Marriott or Holiday Inn Hotels, which are within 3-4 blocks of the Center. There are regular buses [35E from platform 249] that leave from the downtown Port Authority Terminal in Manhattan and stop right outside the Center.

By car, the Center can be reached by taking route 80 west and getting off at exit 62 [Saddle Brook], making a left turn on Saddle River Rd. Or it can be reached by taking exit 159 from the Garden State Parkway.

The new address of the AGBU Headquarters, effective immediately, is 585 Saddle River Rd., Saddle Brook, N.J. 07662. The new telephone number is 201-797-7600.



Istanbul, came to the United States in 1971 to study violin at the California Institute of the Arts. Since his United States debut in Los Angeles, he has concertized from coast to coast, appearing in recital in Los Angeles, Boston, Detroit, Louisville, Orlando, Georgia, South Carolina, and throughout Florida.

JAMGOCHIAN'S ANALYSIS A SMASHING SUCCESS

An afternoon tea held on November 29 at the Foxhall Gallery of Washington, D.C. where a closed circuit lecture was conducted by the well known prolific artist Leon Jamgochian.

At present his «ANALYSIS OF PRESENT PHASE» of recent lithographs, etchings and ink-watercolors were over 90 guests of various nationalities. President of A.G.B.U. of America Edward & Helen Mardigian of Birmingham, Mich., former U.S. Representative to the U.N. Set Momjian of Huntington Valley, Pa., the Legate of the Armenian Church in Washington Bishop Papken Varjabedian, Rev. Sahag Vartanesian of Soorp Khach Armenian Church in Washington, Col & Mrs. Harry Sachaklian of A.N.C., musicians & artists.

The gallery director, Mr. Jerry Eisley, after introducing the artist, emphasized the importance of the show in the city's cultural life. Then very warm remarks were made by Mr. Edward Mardigian, who highly praised Jamgochian's show and hoped to see his works presented in Detroit. Also, in a brief speech, Mr. Momjian wished that one of the artist's works be presented as a farewell gift to President Carter before he leaves the White House.

Jamgochian's style is unique, very personal, mas-



Left to right: artist Leon Jamgochian reads Mr. Set Momjian's favorite selection of the show, on the right Mr. Edward Mardigian of Detroit.

terfully matured to purification of representational forms, space and poetic or transparent colors. Clear statements are obvious thru mysterious neo-surrealistic and expressionistic overtones with implications of the chiaro scuro. His love towards humanity, nature and female forms emphasizes optimism, nostalgia, mysterious eroticism and great attachment to his Armenian heritage, as well as his adopted country, the U.S.A.

Interest in Jamgochian's art is very high in many area and out of town collectors of different backgrounds. Particularly considering that

the market value has quadrupled during the last two and half years. Some works have been sold even higher bringing the purchaser to a greater sense of investment.

Leon Jamgochian has just been contracted by the reputable The Walnuts Gallery on 2018 Locust Street in Philadelphia for a one-man show and a lecture starting February 17th thru March 18th with a preview reception on Saturday February 20th as the first Philadelphia appearance of his 27 one-man shows. Future shows are planned in New York, California, Europe, South America and Armenia all with most recent works.

Health Tips

BREAKFAST THE FORGOTTEN MEAL

Nobody forgets to eat dinner. Most people grab at least a bite for lunch. But many seem to overlook breakfast.

Breakfast should supply about a fourth of the day's nutrition. In general, most of us eat cereal, bread & juice, and coffee. Almost no protein, except for the milk on the cereal. Getting a good start first thing in the morning guarantees that your blood sugar will be regulated by coffee break time. A high-protein breakfast will keep you in good spirits until lunch time and will eliminate the need for some sugary goody.

A high protein breakfast includes eggs, ham, bacon, cheese, meat or the un-

processed, wholegrain cereal. The white of the egg is pure protein, containing no cholesterol. To fit the eat-and-run schedule, make a ham, peanut or cheese sandwich.

We could learn from the way the birds and animals eat. They sleep at night, so the first thing they do every morning is to seek out food. Why shouldn't we? Why our breakfast should consist only of some meaningless trifle like a glass of fruit juice and a cup of coffee? We need protein food to break our night-long fast. Actually, any good food can be part of a good breakfast. Just be sure to combine foods in a way that adds up to a well balanced meal.

BITS OF WISDOM

He that leaveth nothing to chance will do few things ill, but he will do very few things.

Love is merely a madness; and, I tell you, deserves a dark house and a whip as madmen do: and the reason why they are not so punished and cured is that the lunacy is so ordinary that the whippers are in love too. *Shakespeare.*

Were it not for imagination, sir, a man would be as happy in the arms of a chambermaid as of a duchess.

Dr. Samuel Johnson

You may marry or remain single; you will regret in both cases. *Socrates*

Marquis of Halifax

News from Armenia

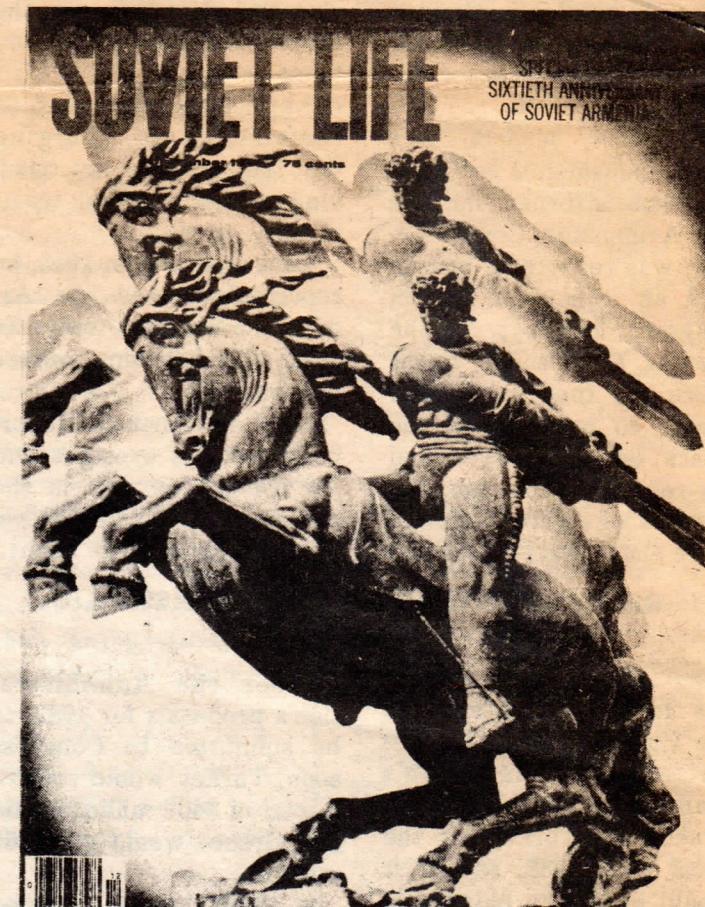
ENGLISH CLUB IS FORMED IN ARMENIA

Recently the English Club of the Armenian Friendship Society of Armenia was founded by its president Shahen Hamamdjian.

The club is open to anyone with at least minimal knowledge of English. They are primarily young people who wish to become acquainted with the history and art of the English speaking countries. In addition, members of the club are being trained as guide-interpreters to introduce Armenia on tours to visitors who speak English.

Members of the club belong to various professions and each may be asked to give a talk on his her specialization in English, which Hamamdjian corrects, and in the course of the talk translates the English to Armenian or native language. Hamamdjian believes this exercise promotes knowledge of English and of its vocabulary.

ARMENIANS IN «SOVIET LIFE»



The cover of the Soviet Life Magazine dedicated to Armenia.

The December 1980 issue of Soviet Life now on the newsstands is a special issue dedicated to the 60th anniversary of Soviet Armenia. The issue features an introduction by William Saroyan and a series of articles about the land and people of Armenia.

These include interviews with Vazken I, Catholicos

Besides the club's literary evenings or celebrations of English or Armenian festivities, the group invites notable specialists who have been to other countries on business who give talks about the countries they have visited. Foreign guests and foreign students at Yerevan University attend and are often surprised at how much members of the group know about their countries.

What inspired the founding of the group? Shahen lived in the United Kingdom, France and Egypt before going to Armenia in 1947. He teaches at the Yerevan Institute of Art and Theater, and as an older mentor, likes to share his experience of other countries with the younger generation of Armenians. He speaks six languages and is the author of a number of English-language textbooks.

and Supreme Patriarch of the Armenian Church, and with Faddei Sarkisyan, the President of the Republic.

There are pages on «People in the News» and other interesting features.

The 66-page issue is profusely illustrated with photographs, mostly in color, showing the many facets of life in Armenia today.

ԹՈՐՈՆԹՈՀԱՅ ԿԵԱՆՔ
Թորոնթոյի Ս. Խաչ
Եկեղեցւոյ Խորապէս
Մտահոգիչ Մէկ Նոր
Արարքը

Նիւ Եռքի Ամերիկահա-
յոց Առաջնորդարանի շրջա-
նակէն, ինչպէս նաեւ Գանա-
տայի Հայաստանեայց Ե-
կեղեցին երու Ծխական
Խորհուրդներուն եւ Պատ-
գամաւորներուն ուղարկը-
ւած շրջաբերական-նամակէ
մը ցաւով տեղեկացանք,
թէ Թորոնթոյի Ս. Խաչ Ե-
կեղեցւոյ Ծխական Խորհուր-
դը, անգամ մը եւս, առած է
անպատասխանատու եւ խո-
րապէս մտահոգիչ քայլ մը:
Կը բաւականանք առանց յա-
ւելեալ մեկնաբանութիւն-
ներու, միայն եղելութիւն-
ները ներկայացնելու մեր
ժողովուրդին:

Ս. Խաչի Ծխական Խոր-
հուրդի Ատենապետին եւ
Ատենադպրին ստորագրու-
թիւնները կրող այդ նամա-
կին մէջ ըստած է.
«Մենք՝ որպէս Գանատական
արձանագրեալ բարեգործա-
կան կազմակերպութիւն,
պատկան նախարարութեան
գործակալութեան մօտ,
տուրք զրկելու կարելիու-
թիւնը եւ օրինաւորութիւնը
ստուգելու մտօք, դիմում
կատարեցինք»:

Առանց ըսելու, թէ ինչ
ձեւով եւ ի՞նչ հարցեր ար-
ծարծած են իրենց դիմում-
նագրին մէջ, Ս. Խաչի պա-
տասխանատուները միայն
կցած են իրենց ստացած պա-
տասխանին պատճէնը, որը մէ
հետեւեալ մէջբերումներէն
կարելի է կուացել թէ ինչի'
կը ճգտին Ս. Խաչի պատաս-
խանատուները: Գանատա-
կան Տուրքերու Բաժնին (Ռէ-
վլնի Գանատա) տուած պա-
տասխանէն թարգմանաբար
կը ներկայացնենք սա պար-
բերութիւնը. «Ճեր նամակին
մէջ կ'ըսէք, թէ եկեղեցին
կ'ուզուի մեծագումար թե-
մական տուրք, Նիւ Եորփի
Հայաստանեայց եկեղեցոյ
Առաջնորդարանէն, որուն
փոխարէն եկեղեցին որեւէ
մասնաւոր ծառայութիւն
չըստանար: Հարց կուտաք,
թէ նման յանձնառութիւն մը
կը համապատասխա՞նէ Գա-
նատայի Տուրքերու օրէնք-
ներուն»: Թուելէ Ետք «Բա-
րեսիրական կազմակերպու-
թիւն» մը (Զարիբէպը օր-
կանից շրմն) տուրքերու

վերաբերեալ օրինական
տուեալները, պատասխան
նամակը կ'եղրակացնէ.
«Զեզի կը թելադրենք, թէ
Առաջնորդարանին յատկաց-
ւած որեւէ գումար, չի հա-
մապատասխանէր Եկամուտ-
ներու Տուրքի Օրէնքին տրա-
մադրութիւններուն, եւ իբր
այդ, կը վտանգէ Ս. Խաչ
Հայաստանեայց Եկեղեցոյ
գոյավիճակը, որպէս ար-
ձանագրեալ բարեսիրական
կազմակերպութիւն»:

Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ Ծխ.
Խորհուրդը այս պարագան
Գանատայի բոլոր Հայաս-
տանեայց Եկեղեցիներու
ուշադրութեան կը յանձնէ
«Նկատի ունենալով, թէ Գա-
նատայի Հայց Եկեղեցինե-
րու գոյավիճակը Ս. Խաչ
Եկեղեցւոյ նման պէտք է
ըլլայ...»:

Տեղեկացանք նաեւ, թէ այս
ցամաքամասին վրայ Հայց.
Եկեղեցիները պատկան իշ-
խանութիւններու մօտ օրի-
նապէս կ'արձանագրուին
որպէս կրօնական (րիլիթըս)
հաստատոթիւն եւ ո՛չ որպէս
բարեսիրական (չարիթէպի)
կազմակերպութիւն։ Թեմի

Յունուար 6-ի երեկոյեան
Թաքսիմի Արուեստի Կալէս
րիի մէջ բացուեցաւ տա-
ղանդաւոր նկարչուհի Քրիս-
թին Սալէրիի նկարչական
ցուցահանդէսը:

Տիկին Սալէրի հանրութեան կը ներկայացնէր թէստ որակով եւ թէ՛ քանակով բարձր ցուցահանդէս մը Ցուցադրուած գործերուն մեծամասնութիւնը նոր ըստեղծագործութիւններ էին որոնք բերելով հանդերա անցեալ եւ նախընթաց տարւան աշխատանքներուն արձագանգները, նոր ուղիներ ալ կը բանային Քրիսթին Սալէրիի արուեստի ճանապարհին վրայ:

βίνξ ορ απωλθήν ανδαμα
πιτσαφροπιθήτιν λε πρωτέρ
αγν έρ θή άκαρχοιτήν τα-
κατήν ζέρ λέρθαδ μάρτιο-
ανδέωλ ταρποταν ήρ λέρθα

ՄԱՐՍԻԼԻԱ

բկամսեայ Ազգային
Բեղուն Կեանի

Հակիրք կերպով մեր ըն-
թերցողներուն կը ներկա-
յացնեն մարսիլիահայ
կեանքի վերջին երկու ամիս-
ներու անցուդարձերը:

Դեկտեմբերի սկզբնաւո-
րութեան, Երեւանի Ռատիօ-
հաղորդումներու 35 հոգինոց
նուազախումբ-երգչախում-
բը ունեցաւ զանազան ելոյթ-
ներ։ Նոյնպէս, ոտնագըն-
դակի «Արարատ» 20 հոգինոց
մարզախումբը մրցումներ
ունեցաւ, փայլուն յաղթա-
նակներ արձանագրելու գ-
լիոնի, Մոնիկելիէի, Մար-
թիքի եւ Իսիդ-լէ-Մովկինէյի
Փրանսական խումբերուն
դէմ։ Հայրենի այս խում-
բերուն ընկերակցած էին,
Հայաստանի Արտաքին Գոր-
ծոց նախարար՝ Ճռն Կիրա-
կոսեան եւ Մարզական նա-
խարար՝ Աստուրեան։
Այդ օրերուն, Խ. Հայա-

խելու (չարքըր), եւ այդ հիման վրայ Ս. Խաչին շնորհւեցաւ ճանաչում Առաջնորդարանին կողմէ։ Ուրեմն, ի յայտ կուգայ, թէ արձանագրութեան այդ փոփոխութիւնուն ո՞չ միաւն է կատար

մը թէմաները եւ չարունակած էր աշխատիլ անոնց վրայ, տալով նոր եւ շահեկան աշխատասիրութիւններ Ցուցադրուած նիւթեր կ'ընդգրկէին, ձուկ մարզը

պալօններով տղաքը եւ մա-
նաւանդ ժողովրդական պա-
րերու թէմաները, նոր մեր
ձեցումներով, նոր աշխա-
տասիրութիւններով։ Այ-
թէմաներուն վրայ աւելցա-
էին նորեր ալ, որոնցմէ չա-
յատկանչական մէկը՝ ներ-
շընչուած էր նէմրուտ լերա-
համայնապատկերէն։ Տա-
ղանդաւոր նկարչուհին հան-
րութեան կը հրամցնէր նո-
շարք մըն ալ, շատ ինքնա-
տիպ, եւ նորութիւն իր ար-
ևստի համար, կէս վերացա-
կան յղացումներով ե-
գոյներու սքանչելի խաղե-
րով։

Նկարիչ
Յակոբ Արատի
Ցուցահանդեսը

Պոլսահայ ծանօթ արուեստ
տագէտ - նկարիչ Յակոբ
Արատի ցուցահանդէսը բաց-
ւեցաւ Ցուռնուար 5-ին Թաք-
սիմի իշ Դրամատան Ար-
ևստի Ցուցասրահին մէջ:

Յակոբ Արատ բազմաթիւ
նոր ստեղծագործութիւն-
ներով հանդէս եկած էր,
որոնց մէջ աշքառու էին ար-
ևստագէտին ծանօթ գիծերը,
որոնք անփոփոխ յատկանիշ-
ներն են իր նկարչական ըմ-
բռունումներուն եւ ոճին:

ծուցադրուած էին Վոսփո-
րի ծովեզերքներու տեսա-
բանները, հասարակ մարդիկ
հոս-հոն նստաբաններու
վրայ, ծաղկավաճառին
կինը, ներկարար տղան, բո-
լորն ալ շատ վառ եւ իրարմէ
յստակօրէն զատուած գոյնե-
րով:

Գեղարուեստասէր ընտրա-
նի բազմութիւն մը ներկայ
էր ցուցահանդէսի բացման,
որուն մէջ աչքառու էին մշա-
կոյթի շրջանէն ծանօթ դէմ-
քեր :

Խայաճեան, Սարսէլ-Փա-
թէոլ լիսէի դասախօսներէն
մին է: Ան այս առթիւ, Մար-
սէյլի Ս. Թարգմանչաց Եկե-
ղեցւոյ Սշակ. կեղրոնին մէջ
դասախօսութիւն մը տուած է
ժագ տը Սորկանի, Արշակ
Զօպանեանի եւ Ֆրէտէրիք
Միոթրալի մտերմութեան եւ
գործակցութեան մասին:
Ցաջորդ օր, նոյն Եկեղեցւոյ
մէջ, Հոգեհանգստեան պաշ-
տօն կատարուած է այդ երեք
հայասէր եւ հայ ժողովուր-
դին մեծ ծառայողներուն
Հոգիներուն համար:

Դեկտեմբեր 13-ին, Մար-
սիլիոյ արդւարձաններէն
Սէն Ժիւլիէնի մէջ, տեղի
ունեցած է պաշտօնական
կոչումը Ապրիլ 24, 1915
Փողոցի անունը որպէս յի-
շատակ հայկական ցեղաս-
պանութեան զոհերուն։
ԹՂԹԱԿԻՑ

«ՀԱՐԳ» ԿԸ ՃԻՒՂԱԽՈՐԵ...
(Շար. Էջ 1-Էջ)

Նիոյ եւ ներկայիս ալ Լու
Անձերս, Գայի Փոռնիոյ մէջ:

Կարգադրուելու վրայ են
ձայնասփռելու «Հարգ»ի
յայտագիրները նաեւ Սան
Ֆրանսիսկոյի եւ Սան Տիե-
կոյի մէջ, Գալիֆորնիա:
«Պայքար»

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆՔ

(Ծար. էջ 4-ԷՑ)

մասին եւ յայտնեց, թէ ՀԲՀՄ-ի հիմնադրութեան 75-ամեակի տօնակատարութեանց սկիզբն էր այս, որուն պիտի հետեւէին մեծ տարողութեամբ տօնակատարութիւններ, Ալեք Մանուկեան Վարժարանի հետ միասնաբար կազմակերպւած:

Դատական կազմը կը բաղկանար Տիկիններ՝ Մելմա Քէքընկեանէ, Վարդուհի Պալեանէ, Տոքթ. Յարութիւն էսէկիլեանէ եւ Պրն. Մկրտիչ Ղազարեանէ: Տոքթ. Յ. էսէկիլեան Միութեան Մշակութային Բաժնի վարիչը, դատական կազմին կողմէ չնորհաւորեց արտասանութեան մրցանքին բոլոր մասնակցողները, որոնք բոլորն ալ ստացան գնահա-

երէցներու բաժնէն՝ Առաջին՝ Օր. Անի էսէկիլեան, երկրորդ՝ Օր. Մարի Մարգարեան եւ երրորդ՝ Օր. Սալրի Տէմիրճեան: Յիշտակութեան արժանացան՝ Օրք. Ազատուհի Սարգսեան եւ Սիլվա Սարգիսեան:

Գեղեցիկ ուղերձով մը փակման խօսքը կատարեց, Յանձնախումբի ատենապետ Պրն. Սարգիս Սարգիսեան վեր առնելով Հ.Բ.Լ. Միութեան առաքելութիւնը եւ զօդելով հինը նորին՝ մաղթեց որ Հայկենցներու, Գարթալեաններու, Փիանտարեաններու և այդ օրուան արտասանողները դառնան Հ.Բ.Լ. Միութեան կազմի կոմիտէի հրաւորով նոյեմբեր 1980-ին, Գանասայից Երեւան ժամանեցին Տէր եւ Տիկ. Արթօ Գավուքները, իրենց հետ այս անգամ եւս, թանկարժէք նուէր բերելով մեր հայրենիքին: Իրենց հետ էին բերել պատառի վրայ նըկարուած, ի միջի այլոց՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա-ի, Հայաստանի վարչապետ Ֆ. Սարգիսեանի, Գիտութիւնների Ակադեմիայի նախագահ Վ. Համբարձումեանի, եւ ուրիշ ականաւոր անձնաւորութիւնների լուսանկարները, որոնք դիտելով մարդս չի յագենում եւ զգում է հոգեկան մեծ վյայելք:

Հնորհաւորելի է կազմակերպիչ Մարմինը: Թող դաւար Կէօչեան, երկրորդ՝ Քրիստին Դշնոյեան եւ երրորդ՝ Աննա Պայպութեան: Յիշտակութեան արժանացան՝ Յարութիւն Տիկրանեան եւ Ֆ. Եսայեան:

ՆԵՐԿԱՅԱ

Արտասանական մրցանքին մասնակցող երեցներու խումբը

տանքի նուէրներ:

Կրտսերներու բաժնէն՝ առաջին հանդիսացաւ կատար Կէօչեան, երկրորդ՝ Քրիստին Դշնոյեան եւ երրորդ՝ Աննա Պայպութեան: Յիշտակութեան արժանացան՝ Յարութիւն Տիկրանեան եւ Ֆ. Եսայեան:

Շնորհաւորելի է կազմակերպիչ Մարմինը: Թող դաւար Կէօչեան անձնաւորութիւնները, որէնսգէտ, իրաւաբան, ընկերաբան կամ նման բարձրագոյն ուսումնաւարտներ չեն այլեւս: Զինուորականներէ ետք, պիստակի ազարակատէրերէ հասանք մինչեւ դերասաններու, որոնք կոչուած են աշխարհի մեծագոյն երկրները առաջնորդելու: Բայց կայ աւելին. ըստ վերջին

ՆԵՐԿԱՅԱ



Արտասանութեան մրցանքին մասնակցող կրտսերներու խումբը

ՏԽՐՈՒՆԻ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԻ
ԸՆՏԱՆԻՔԸ
(Ծար. էջ 2-ԷՑ)

գաւակների արժանաւոր մայրը՝ Տիկին Լիւսի Գավուքեանը, որ որպէս նախկին մանկավարժ էր այժմ էլ իր աշխարհահռչակ ամուսնութիւնը չզլացող Տիկ. Մելինէ Արսէվէր դժբախտութիւնը ունեցած է կորսենելու իր բազմաշնորհ արժանիքներով։ Նա է, որ իր առաքինի հայ կնոջ տիպարով, Հայոց լեզուի, գրի ու գրականութեան սէրն է արթնացընել իր զաւակների մէջ։

Մեր վերածնուած Հայաստանի վախսունամեակի տօնակատարութեանց մասնակցելու համար, Սփիլեռքահայութեան հետ Մարգիս Կապի Կոմիտէի հրաւորով նոյեմբեր 1980-ին, Գանասայից Երեւան ժամանեցին Տէր եւ Տիկ. Արթօ Գավուքները, իրենց հետ այս անգամ եւս, թանկարժէք նուէր բերելով մեր հայրենիքին։ Իրենց հետ էին բերել պատառի վրայ նըկարուած, ի միջի այլոց՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա-ի, Հայաստանի վարչապետ Ֆ. Սարգիսեանի, Գիտութիւնների Ակադեմիայի նախագահ Վ. Համբարձումեանի, ականաւոր անձնաւորութիւնների լուսանկարները, որոնք դիտելով մարդս չի յագենում եւ զգում է հոգեկան մեծ վյայելք։

Հայաստան կատարած իրենց այս վեցերորդ այցից յետոյ, Գավուքները տուն վերադարձան սրտի մեծ գոհունակութեամբ եւ հոգեկան բաւարարութեամբ, սեփական աչքով տեսնելով մեր Մայր Հայրենիքի անչեղ վերելը բոլոր բնագաւառներում՝ կրթութեան, գիտութեան, արուեստների, շնորհարութեան եւ տնտեսական զարգացման աճի։ Երեւան

ՆՇՄԱՐՆԵՐ
(Ծար. էջ 2-ԷՑ)

պատճառը, որ առաջուած պէս՝ նախագահներ, կամ պետական անձնաւորութիւններ, օրէնսգէտ, իրաւաբան, ընկերաբան կամ նման բարձրագոյն ուսումնաւարտներ չեն այլեւս: Զինուորականներէ ետք, պիստակի ազարակատէրերէ հասանք մինչեւ դերասաններու, որոնք կոչուած են աշխարհի մեծագոյն երկրները առաջնորդելու: Բայց կայ աւելին. ըստ վերջին

ւակներուն Արեդի եւ Գառնիկի, Տէր եւ Տիկ. Ռուբէն Արսէվէրի եւ զաւկին՝ Արփեալի Պատրոսի, եղոր՝ Տէր եւ Տիկ. Ստեփան Տէրպէկեանի, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Տաղլընեանի, ինչպէս նաև համայն սպակիր պարագաներուն:

Խոր ցաւով տեղեկացանք, թէ գաղութիս սիրուած, ծանօթ ու զանազան ձեռնարկեալ իր գործօն մասնակցութիւնները։

ԳԱՐՈՒՆԻԿ ՏԵՐՊԵԿԵԱՆԸ
որ կնեած է իր մահկանացուն Յունուար 20-ին Պոլսոյ մէջ, 76 տարեկան հասակին, որուն բաղման արարողութիւնը կատարուած է Յունուար 22-ին Պէյոլուի Ս. Երորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, սպակիրներու հոծ բազմութեան մը ներկայութեան:

Ողբ. Գառնիկ Տէրպէկեան ծնած Ակնոյ մէջ, ինքնաշխատութեամբ տիրացած էր նախանձելի դիրքի մը Պոլսոյ առեւտրական կեանքէն ներս: Հանգուցեալը Պոլսոյ հայ համայնքներ ներս հանդիսացած էր ազգին կարիքներուն մշտապէս նեցուկ կանգնող դէմք մը իր առատածնեն օժանդակութիւններով։

Այս մահուան տխուր առքիւ, մեր խորազգած վըշտակութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալի վշտահար այրիին՝ Տիկ. Տիգրանուիհի, զաւակներուն Տէր եւ Տիկ. Արտակարանի կարպատի նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ. Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Վակոր Աշընեան 10-ական տուար կը նուիրեն Մէկ Մշակ. Մարմին:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10-ական տուար կը նուիրեն Մէկ Մշակ. Մարմին:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ Տիկ.

Գարրիկ Պասմանիան եւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Աշընեան 10 տուար Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

Նոյն առքիւ, Տէր եւ

«ՀԱՅ ԲԵՄ»Ը ԴԵՊԻ ԼՈՆՏՈՒՆ
(Տար. էջ 4-էն)

թային Միութիւնը ուղղեց «Հայ ԲԵՄ»ի վարչութեան, խնդրելով որ թատերախումբը ներկայացումներ տայ նաեւ Լոնտոնի մէջ:

Բոլոր զին անծանօթ հայ գաղութի մը ներկայանալ, այն ալ երկրի մը մէջ, ուր թատերական արուեստը բացառիկ որակի մը վրայ կը գտնուի, անկասկած կը հըրճուեցնէ «Հայ ԲԵՄ»ի տղաքը: Սակայն, անոնք յաւակնոտութեան դոյզն նշոյլն իսկ չունենալով իրենց մէջ, առաջին օրէն անդրադարձան իրենց ուսերուն վրայ ծանրացող լուրջ ու դժուարին պարտականութեան, եւ վրճռեցին անմիջապէս գործի անցնիլ: Ու ահա երկու ամիսներէ ի վեր, շաբաթը եօթը օր, առօրեայ գործերէն ետք իրենց հանգիստի ժամերը, ինչպէս նաեւ շարաթափերջի երկու օրերը փորձի կը տրամադրեն, որպէսզի առաւելագոյն չափով մտնեն իրենց դերին մէջ ու լաւագոյն յղկուած խաղարկութեամբ ներկայանան լոնտոնահայութեան:

Պաշտօնապէս ամաբէօր խումբի մը համար հինգ օր շարունակարար ներկայացումներ տալ ու երեք թատերախաղը բեմ հանել,

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՆԵՐԸ» ԾԱՂԿԱՔԱՂԸ

«Սովետսկի Պիսատել» («Սովետական Գրող») երատարականի Լեմինգրադի քամաթմութեք լոյս ընծայած է «Հայաստանի քանաստեղծերը» ծաղկաբաղը:

Հատորին ընդարձակ յառաջարանին մէջ Լետոն Մըկրտչեան ոուս ընթերցողներուն ծանօթացուցած է հայ

ԿԵՆԱՑԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ...

(Տար. էջ 2-էն)

բազատ կեսեր՝ կիսուած բայց երբեք չզատուած, երբեք չքաժնուած:

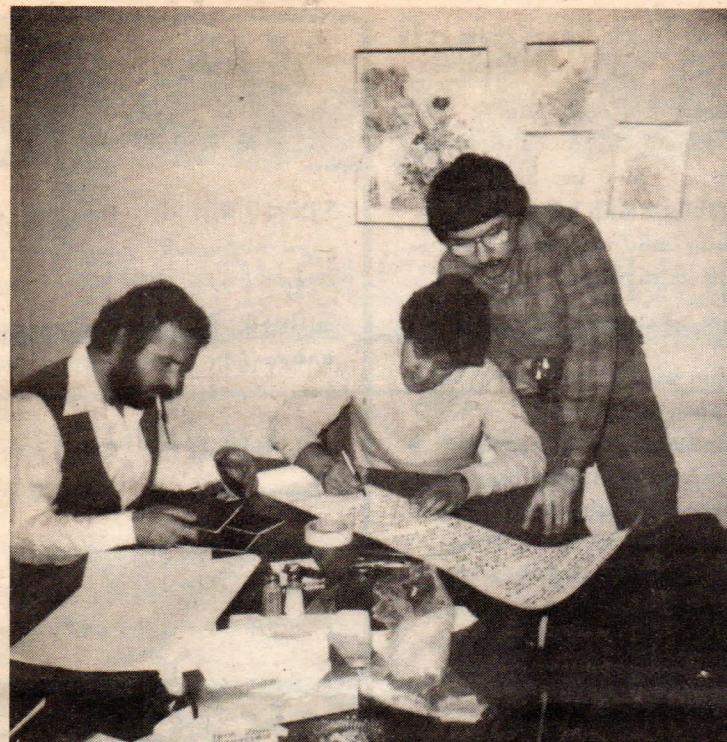
Սփիրոքահայու մաղթանքը պէտք է ըլլայ.

«Հայաստանի հողին արժանի ըլլանք՝ ողջ կամ մեռած»: Այս մեր պապերուն հետ միասին նոյն հողին մէջ հանգչին անգամ պէտք է ըլլայ իւրաքանչիւրիս համար իրագործելի կենսածրագիր:

Կենացդ իմ տառապած բայց վեհ հայ ժողովուրդ. թող 1981ը ըլլայ քու պատմական արդար իրաւումներուն յաղթամակի տարին:

ԳԱԼ ՏԱՐԻ ՎԱՆԻ ՄԷՋ...

Փարլիմ, նիւ ձըրզի,



Վերջին մանրամասնութիւններ, որպէսզի չմոռցուին ոչ մէկ մանրամասնութիւն...

այն ալ հեռաւոր երկրի մը խիզախ ինքնավստահուգաղութիւն մէջ, իսկապէս թեամբ գործի են անցած՝ յանդգնութիւնն է եւ շատերուն տակաւին անհաւատալի իրականացնելու համար: Կը թուի: Սակայն, հոն, ուր կամքը կը տիրէ, պատուարները փուլ կուգան ու յաղթանակի պսակները կը վիճակուին արժանիներուն: Այդ գիտակցութեամբ ու լրջութեամբ, բայց մանաւանդ թէքէեանական հաւատքի ու գաղափարական սլացքի ուժովն է որ «Հայ ԲԵՄ»ի արուեստական մասնակի վարով վերադառնաք:

Բարով երթաք ու բարով վերադառնաք:

«Միջնադարեան պոեզիա», «Նոր ժամանակների պոեզիա» եւ «Սովետահայ պոեզիա»:

ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ Ս. ԽԱՉ...
(Տար. էջ 9-էն)

տուրք վճարելու իր նըւիրական պարտականութիւնն:

Ս. Խաչի պատասխանատուները չեն բաւականանար այս անպատասխանատու արարքով, այլ կը հրաւիրեն նաեւ Գանատայի Հայց. Եկեղեցիները հետեւելու իր օրինակին: Գանատական առանձին թեմական վիճակի կազմակերպութեան այս օրերուն, խորապէս մտահոգիչ է ազգային-եկեղեցական կեանքի մէջ պատասխանատու պաշտօնները ըստանձնելու ձգտող անձերու այսպիսի արարքները, որոնց հեղինակները կը նաև լուրջ անդրադարձներ ունենալ գանատահայ կեանքին մէջ:

Ս. ԳՐ. ԼՈՒ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

**ԲՈՒՇ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՅԻ
ԴԻՄԱԿԱՀՈՐ
ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ**

ՇԱԲԱԹ, 28 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1981
ԵՐԵԿՈՑԵԱՆ ԺԱՄԸ 20-ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԱՐԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ՄՐԱԶԻՆ ՄԷՋ



•Միցանակ լաւագոյն ծպտուղներուն

•Ճաշակները գոհացնող երաժշտութիւն

•Հայկական համեղ համադամներ

•Ընտանեկան խրախնանի

ԵԿԵՔ ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ՎԱՅԵԼԵԼՈՒ
ՑԻԱՏԱԿԵԼԻ ԵՐԵԿՈՑ ՄԸ

ՄՈՒՏՔ ՃԱՇՈՎ. ՄԵՇԵՐՈՒ 15 ՏՈԼԱՐ

ՓՈՔՐԵՐՈՒ 7.50 ՏՈԼԱՐ

ՏՈՄՄԵՐՈՒ ԵՒ ՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ

ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ

ԳԵՈՐԳ ՓԵԼԹԵՔԵԱՆԻ 748-9814

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԴԻԻԱՆԱՏՈՒԻՆ 279-3066, 279-6884

Ծրջապտոյտ Դէպի Ե գ ի պ տ ո ս

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿՈՇԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ 75-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԻՆ, ԽՐԱՆՃԱՆՔ ԵՒ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ
ՄԵԿ ՇԱԲԱԹՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ՀՈՎԱՆԱԿԱՆ ՇՈՐՈՒՄ

ՀԲԸՄ-Ի 8ԿԵԱՆՍ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՄԵՇՆԱՑԱՐԴ ՏԻԱՐ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

ՄԵԿՆՈՒՄԻ ԹՈՒԱԿԱՆ

29 ԱՊՐԻԼ 1981

ՎԵՐԱԴԱՐՁ-Տ ՏՈՄՄԵՐՈՒ 1 ԶՈՐՈՒ ԵՆ

ՆՈՒՍԶԱԳՈՅՆԸ 10 ՕՐԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՌԱԻՆԵԼԱԳՈՅՆԸ 120 ՕՐԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՃԱՄԲՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՒՄԱՐ ԿԸ ՊԱՐՓԱԿԵ

ա- Օդանակի Ճամբորդութիւն

ՄՈՆԹՐԵԼ-ԳԱԶԻՐԵ-ՄՈՆԹՐԵԼ

բ- Օդակայանի զանազան տուրքեր

գ- Պաշտօնական հանդիսութեան մուտքի տումսեր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՒՆ: ԵՐԵՑՆԵՐՈՒ 735 ՏՈԼԱՐ

ՓՈՔՐԵՐՈՒ 375 ՏՈԼԱՐ

ՑԱԽԵԼԵԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԵՇԱՑԱՑՆԵԼ

Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ, ՏԻԿ Ա. ԳՐՄԱԶԵԱՆԻ

747-7193 ԹԻԻԻՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻԻՆ

Սկառաւական Տարեկան

Պարահանդէս

ՇԱԲԱԹ, 14 ՄԱՐՏ 1981-ԻՆ

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒ ԶԽԱՉԱԶԵՒԵԼ...

Kojak
Aluminum
Manufacturing Ltd.
Les Manufacturiers
d'Aluminium Ltée

K O J A

733-3076

ՔԱՂԱՔ ԱԼԻԽԻՄԻՆԻԱԽՄ ՕՆՆԻԿ ԳՈՉԱՐԵԽԱՆ
10 տարուաթ փոքառութիւն

Այսօր Քաղաք կառավարութեան մէջ կը պահապէ ձեր տունեան այսիմթիւնու առ պատուաներ, զուեր և ծայրերներ անցներու անշերուն 25 առ ասրբեր, կամ առաեւազյալը՝ 500 տոլար, որ ուղարք գրեւ:

Այսօր Քաղաք կառավարութեան մէջ մէ ուժեղութիւնը վահացաւած է Քաղաք կողմէ, որպէսզ չերացնեալ ծրաբրին մէկ առաջնական տեղեւութիւններու համար, մէ՛ վարափեր անմիջապէս դժմեւու մէր Հաստատութեան:

Հոգի. Պաշտօն

Այրի Տիկ. Արշալոյս Մելենտեանի եւ զակին Խափփի եւ Տէր եւ Տիկ. Արա Մելենտեանի խնդրանեով, իրենց անունանալի ամուսնոյն եւ հօր ողբ:

ՄԿՐՏԻՉ ՄԵՆՔՆՏԵԱՆԻ
մահուան 4-րդ տարելիցին առթիւ, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 8 Փետրուար 1981, յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ:

Այս առթիւ, Տիկին Արշալոյս ՄԵՆՔՆՏԵԱՆԻ եւ զաւակները կ'ընեն Հետեւեալ նուիրատութիւնները.

Ս. Գր. Լուս. Եկեղեցւոյ 25
Կոմիտաս Դպրաց Դասուն 25
Եկեղեց. Շարաբ. Վարժ. 25
«Ապագայ. թերթին 25

• •

Այրի Տիկ. Սոնա Գործեանի, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Գործեանի եւ զաւակներուն եւ Տէր եւ Տիկ. Նորայր Ասլանեանի խնդրանեով իրենց յոյժ սիրելի ամուսնոյն, հօր եւ մեծ հօր ողբ:

ՏԻԳՐԱՆ ԳՈՐԾԵԱՆԻ

մահուան բառասունին առթիւ, որ պիտի կատարուի, Կիրակի 15 Փետրուար 1981, յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ:

Այս առթիւ, Թէքէնան Մշակ. Միութեան Վարչութիւնը, 50 տոլար կը նուիրէ Ս. Գր. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ:

• • •

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԻԹԻՒՆ

Տէր եւ Տիկ. Գալուստ Սողոմոնեան, ողբ. Գրիգոր Սրբ. Հիսարիեանի մահուան տիսուր առթիւ, «Ապագայ»ի հիմնադրամին կը նուիրեն՝ 20 տոլար:

Տէր եւ Տիկ. Յարութիւն Զէրքէգեան, Վէնքուվըր, Պրիբիշ Գոլուպիայէն, իրենց քրոջ՝ ողբ. Վիքրորիա Զէրքէգեանի, ծնեալ՝ Զէլվեան) մահուան տիսուր առթիւ, «Ապագայ»ի հիմնադրամին կը նուիրեն 20 տոլար, փոխան ծաղկեպըսկի:

IKR IMMEUBLES
KORDZIAN
REALTIES INC

ՆՈՒԿՈ ՊՈՐՏՈ. - Սփլիթ Լեվու, հիւրանոց, ճաշասենեակ, չորս ննջարան, խաղարան, ինքնաշարժի կարաժ, լողազան, գին՝ 125.000 տոլար:

ՆՈՒԿՈ ՊՈՐՏՈ. - Թրիփլէկս, հինգուկէս, չորսուկէս, երեքուկէս եւ պէտութ, խաղարան, երկու ինքնաշարժի կարաժ, երթեւեկութեան մօտ, գին՝ 115.000 տոլար:

ԳԱՐԹԻԵՎԻԼ. - Պանկալո, 3 ննջասենեակ, հիւրանոց խաղարան, գին՝ 69.000 տոլար:

ՆՈՒԿՈ ՊՈՐՏՈ. - Տիփլիկս, երկու հինգուկէս, խաղարան, շմինեով, 2 ինքնաշարժի կարաժ, ելեքտ կանութեամբ ջերուցում, գին՝ 112.000 տոլար:

331-5355

4621 DE SALABERRY
MONTREAL PQ
H4J 1J1

ESTABLISHED 1852
Armstrong
FUNERAL
HOMES INC.
842-4677

3426 Park Av.
(At Ste-Brooke)
BRANCH:
1640 Côte Verte
N. busy cell
331-1104
331-8440

Հայ. Ժողովուիդի
բարեկամ
այս հաստատութիւնը
կը գտնուի
ձեր տրամադրութեան
տակ:

Հիւանդներ կ'ընդունուի
ժամադրութեամբ

ՏՈՐԲ. ՀՐԱՅՐ ՏէՐ ԳԵՈՐԳԵԱՆ
Մասնագետ Առամթարոյժ
CHIRURGIEN DENTISTE

CENTRE MÉDICAL SALABERRY
4990, AVE DE SALABERRY AVE.
SUITE 303
MONTREAL, H4J 2P1

TEL. 337-3017

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԲՈՒՆ Բարեկենդանի
ԴԻՄԱԿԱԿԻՈՐ
ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՒ

ՇԱԲԱԹ, 14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1981
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԵԶ
ԱՑԺՄԵՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԵ՞Ք

G. KHATCHERIAN
Stampyard
HEAT TRANSFER PRINTING

ՀԱՅ ՏԻԿԻՆՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ ԿՐՆԱՆ ՆԵՐԿԱՑԱՆ
ՄԵՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳՆԵԼ ԶՆԱՇԽԱՐՀԻԿ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ԿՏՈՐՆԵՐ, ՆՊԱՏԱԿԱՑԱՐՄԱՐ
ԳԻՆԵՐԻՎ, ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ, ԱՌԱԽՈՏԵԱՆ ԺԱՄԸ
10-14-Ի ՄԻՋԵՒ
ՅԱՏՈՒԿ ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԵԱՄՄՐ ԿԱՐԵԼԻ Ե ՆԵՐԿԱՑԱՆԱԼ
ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՄԻՒՍ ՕՐԵՐՈՒՆ ԵՒՍ

70 rue Molière, app. 2
Tel.: 273-8975

imprimerie
Philip offset
PRINTING

GRAPHIC DESIGN
ART STUDIO

Էլեկտրոստատիկ պրինտինգ
Ֆիլիպ Շրիֆտան
Հայունա Գայուր
Անդրեան և Անդրեան
Հայաստան Ֆրանչազըր
Tel. 694-3805

Էաստակարուցը և Հայունուցը
Անդրեան և Անդրեան

Քայինչիր և Ջրայսի Հայաստանուցը

Նկազարժեան ֆայնարտութիւններ

ՁԵՒԵՑԵ ՄՇԱԿ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԻՏԱԿՐԴԱՑ ՅԱՆՁԱԿԱԽՈՒՄՐ

PRESENTS

Le Ski
cross country
(as well as Alpine)

| | | |
|--|--------------------------------------|------------------------------------|
| Price: \$10 for each trip OR \$27 for all three trips \$21 for members | January 18 Esterel Laurentians | January 18 Տաղերէլ Լորենշենկ |
| leaving time at 8:30 a.m. Sharp! | February 1 Magog | February 1 Վիերուապ Մակուկ |
| from Tekeyan centre 663 Tarry W. | February 15 Mt. Sutton | February 15 Վիերուապ Ասդըն |
| for reservations Zizi H. 273-0855 | | |

ՄԵԿՆՈՒՄ. -
Թէքէնան Կեդրունէն
ԺԱՄԸ 8:30

Marat